ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ ВИМІР НАЦІОНАЛЬНОГО ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ: АДАПТАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ДО СТАНДАРТІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

КОЛЕКТИВ АВТОРІВ:

ЧАРКІНА Анастасія Олегівна, доцент кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної академії управління персоналом, кандидат наук з державного управління

ЧЕРНЯХІВСЬКА Вікторія Валеріївна , доцент кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної академії управління персоналом, кандидат наук з державного управління

“БЕЗ ВИЗНАННЯ ДОСТОЙНОСТІ ЛЮДИНИ, ГІДНОСТІ Й ЦІННОСТІ ЛЮДСЬКОЇ ОСОБИСТОСТІ ЯК КЛЮЧОВОГО ЕЛЕМЕНТА ПРАВА, БЕЗ ПРОДУКУВАННЯ І КУЛЬТИВУВАННЯ СИСТЕМИ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ ЗАГАЛЬНОЦИВІЛІЗОВАНОГО ХАРАКТЕРУ НЕ ЛИШЕ В СФЕРІ КУЛЬТУРИ, ОСВІТИ, НАУКИ, АЛЕ Й ЕКОНОМІКИ Й ПОЛІТИКИ ГОДІ СПОДІВАТИСЬ НА ДИНАМІЧНУ ТРАНСФОРМАЦІЮ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В СУСПІЛЬСТВО ЛІБЕРАЛЬНОЇ ДЕМОКРАТІЇ. А ІНШОГО ШЛЯХУ У НАС НЕМАЄ...”

МИКОЛА АМОСОВ

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД ОБРАВ ПОДАЛЬШУ СТРАТЕГІЮ ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ:

ВІДКРИТИЙ ДІАЛОГ ЦИВІЛІЗАЦІЙ;

ЗГУРТУВАННЯ НАВКОЛО СПІЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ;

ПОШУК НОВИХ ПОЛІТИЧНИХ ІДЕОЛОГІЙ ІНТЕГРАЦІЙНОГО ХАРАКТЕРУ, ЗДАТНИХ ОБ'ЄДНАТИ УКРАЇНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО ВІД СХОДУ ДО ЗАХОДУ В ЦІЛІСНУ ДЕРЖАВУ ТА ПРОВЕДЕННЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ ІЗ ЗБЕРЕЖЕННЯМ КУЛЬТУРНОЇ ТА ЦИВІЛІЗАЦІЙНОЇ САМОБУТНОСТІ ВСІХ РЕГІОНІВ.

МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ, ПРАВА, СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ, ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ Є НЕОБХІДНИМИ УМОВАМИ ВСТУПУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ, ВОДНОЧАС ЧЛЕНСТВО В НЬОМУ Є ПОТУЖНИМ СТИМУЛОМ ДЛЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.

Метою дослідження є теоретичне та практичне обґрунтування форм та способів адаптації державної служби України до правових і соціокультурних традицій держав – членів Європейського Союзу.

У межах дослідження розглянуто:

- теоретичні засади державної служби як професійної діяльності з виконання конституційних функцій держави
- інституційно-правові основи наближення системи державної служби України до стандартів ЄС
- європейські стандарти гендерної політики в системі державної служби
- адаптацію державної служби України до вимог Європейського Союзу в процесі її реформування

ПРОБЛЕМАТИКА ТА АКТУАЛЬНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ:

В умовах, коли реформа державної служби здійснюється у загальному руслі адміністративної реформи не завжди ефективними є процеси цілепокладання, чіткого виокремлення цілей, завдань і результатів.

Централізована модель адаптації законодавства України до вимог Європейського Союзу сьогодні поєднується з інституційною нерозвиненістю процесу та відсутністю ефективної координації між органами влади, недосконалістю нормативно-правових документів та довгострокового планування в євроінтеграційній сфері.

Реальних проблем додають дублювання й внутрішні протиріччя прийнятих нормативно-правових актів, які не дають змоги досягти поставлених цілей. Саме тому формування і розвиток державної служби за європейськими стандартами є **першочерговою й необхідною умовою** всебічного розвитку України як демократичної, правової та соціальної держави з відповідною соціально орієнтованою ринковою економікою.

Інституційна адаптація державної служби у стратегічному плані стає частиною послідовного процесу наближення до правової системи Європейського Союзу та стосується як нормотворення, так і нормозастосування. У зв'язку з чим авторами розглянуто положення правового регулювання даної сфери в нашій державі.

У процесі адаптації державної служби України до стандартів європейського управлінського простору актуальним залишається подолання реальних перешкод на шляху впровадження гендерної рівності в організацію самої державної служби. При цьому досвід кожної окремої європейської країни є важливим щодо запровадження принципу паритетної участі жінок та чоловіків у сфері державної служби концентрується навколо характерних для конкретного соціокультурного середовища усталених ментально-етичних і гендерних домінант та стереотипів.

ПРАКТИЧНА ЗНАЧИМІСТЬ

результати дослідження особливостей правового регулювання державної служби в країнах Європейського Союзу, інституційної системи, напрямів та критеріїв членства у Європейському Союзі в сфері державної служби, принципів функціонування публічної адміністрації та державної служби в межах Європейського Союзу сприяють більш глибокому розумінню змісту вимог Європейського Союзу у сфері реформування державної служби з урахуванням гендерної компоненти викладені у:

методичних рекомендаціях щодо вдосконалення положень чинного законодавства України, що регулює проведення адаптації державної служби до вимог Європейського Союзу;

методичних рекомендаціях щодо запозичення зарубіжного досвіду впровадження ефективної моделі гендерної політики в систему державного управління;

методичних рекомендаціях щодо проведення подальших наукових досліджень проблем державного управління та державної служби в аспекті їх реформування згідно вимог Європейського Союзу, зокрема де бюрократизації гендерного паритету в Україні.

Оновлена державна служба виступатиме елементом організації суспільства в державі та одночасно соціальною, правовою, етичною та організаційною системою, сполучною ланкою між державою і суспільством, професією, діяльністю в межах чітко встановленої компетенції, системою правил роботи щодо виконання функцій держави, персоналом, спроможним виконувати ці функції.

.

У процесі європейської інтеграції на національному рівні мають модифікуватися й адміністрації (структурні елементи державної служби), державні службовці, законодавство про державну службу та кадрова політика.

Зміни мають торкатися:

1) виконання права Європейського Союзу;

2) ведення переговорів та прийняття рішень як на рівні Європейського Союзу, так і на рівні відносин між окремими державами-членами, реалізації даних рішень;

3) співпраці державних служб країн-членів Європейського Союзу;

4) формування мереж;

5) прийняття та реалізації рішень Європейського Суду з питань державної служби.

КЛЮЧОВИЙ ЕТАП В АДАПТАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

розпочався з підписання у червні 2014 року Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, що ознаменувала новий етап у розвитку законодавства України у сфері державної служби. На сьогодні вона є повністю ратифікованою всіма державами – членами Європейського Союзу, а отже, набрала чинності. Дана Угода розширила та поглибила цілі взаємозв'язків між Україною та Європейського Союзу. На даній основі й досліджено проблеми адаптації державної служби України до правових і соціокультурних традицій держав – членів Європейського Союзу.

Угода про асоціацію з Європейським Союзом передбачає проведення масштабних інституціональних і структурних реформ з дотриманням встановлених вимог та графіків. Ефективне та своєчасне виконання взятих на себе зобов'язань потребує відповідної дії органів державної влади України, що передбачає насамперед наявність компетентних, професійних державних службовців.

З такими заходами у монографії пов'язані процеси:

1) приведення нормативно-правових актів України у відповідність з «acquis» Європейського Союзу;
2) узгодження (зближення, наближення, пристосування, перетворення, приведення у відповідність) нормативно-правових актів держави-реципієнта з європейськими стандартами (ідеалами) правового регулювання окремих видів суспільних відносин (правової регламентації пріоритетних сфер);
3) пристосування до умов, які змінюються;
4) приведення національного законодавства до норм і вимог міжнародного права шляхом удосконалення національного законодавства (внесення змін і доповнень, прийняття нових нормативно-правових актів), укладання або приєднання до міжнародних договорів;
5) поступового зближення, приведення у відповідність законодавства України з нормами права Європейського Союзу.

Для уникнення нагромадження великої кількості понять та підходів щодо їх співвідношення, запропоновано спиратися на поняття «гармонізація» та «адаптація», визначені Угодою про асоціацію та низкою внутрішніх нормативно-правових актів України.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ:

Визначено необхідність та доцільність процесів становлення й адаптації до вимог Європейського Союзу існуючої системи державної служби України в усіх її виявах та аспектах як відображення активності трансформаційних процесів у державі та її відповідності сучасним потребам.

Сформовано базові концептуальні засади забезпечення адаптації державної служби України до стандартів Європейського Союзу, систему напрямів і принципів (критеріїв) реформування державного управління та «належного урядування», згідно нормативно-правових документів Європейського Союзу.

Запропоновано обґрунтування необхідності розуміння змісту адміністративної реформи в Україні та адаптації її державної служби до «acquis communautaire» як двох відносно автономних процесів, які перетинаються у сферах реалізації та вдосконалення інституту державної служби, зокрема створенні й реалізації на основі соціокультурного підходу моделей гендерної політики та паритетної демократії.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ:

Реалізовано наукові дослідження з проблем нормативно-правового виміру адаптації державної служби України до вимог Європейського Союзу.

Створено наукові основи для: науково-дослідної роботи Міжрегіональної Академії управління персоналом та науково-дослідної роботи Київського національного університету імені Тараса Шевченка «Модернізація суспільного розвитку України в умовах світових процесів глобалізації», зокрема кафедри державного управління Київського національного університету імені Тараса Шевченка «Модернізація освітніх програм підготовки державних службовців на основі європейських освітньо-наукових стандартів»; навчальних дисциплін та спецкурсів «Державна служба України», «Право Європейського Союзу», «Політико-правове забезпечення публічного адміністрування», «Гендерні політики», «Політичні аспекти державної служби».

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

впроваджено у діяльності Комітету з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення Верховної Ради України, Міністерства інфраструктури України, Міністерства юстиції України, Київської міської державної адміністрації, Центру адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу Національного агентства України з питань державної служби, Київського національного університету ім. Т. Шевченка та ін.

Результати запропонованих у монографії досліджень були обговорені на засіданні Вченої ради Міжрегіональної Академії управління персоналом та рекомендовані до друку і впроваджені в її діяльності (Протокол № 10 від 31.10.2018).

Результати монографії опубліковані у
близько 20 міжнародних та вітчизняних провідних фахових виданнях,
зокрема, 13 статей у наукових фахових виданнях;
4 статті - у наукових періодичних виданнях інших держав та виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз;
18 - в інших виданнях.

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!